

Ebba, 80: "Jag stannar aldrig upp"

05:00 | 13-09-30

MITT I LIVET Ebba Larsson, Vånafjärden, har just fyllt 80 år. Vardagsrumsbordet är fyllt med blombuketter som hon fick på sin födelsedag.

Hon är glad över blommorna. Vad som gläder henne ännu mer är den goda hälsan och arbetslusten som hon fortfarande känner. – Jag stannar aldrig upp. Det är det som har hållit mig frisk, säger hon.

Ebba har dukat fram kaffekoppar och assietter på köksbordet när vi kommer. På spisen står en hallonkaka som hon har bakat speciellt inför vårt besök. Den ska ätas med grädde och Ebba handvispar frenetiskt.

– Tycker ni att vispen går bra? Jag vill inte använda elvispen, den stänker och far, säger hon.

Elva flickor

När fotografen plockar upp kameran frågar hon om hon ser anständig ut och vi

försäkrar att hon gör det.

–Håret är vitt och fint. Jag har slutat att färga det, säger hon och berättar att hon kommer från en fjortonbarnsfamilj i Lantjärv och hette Mörk som ogift.

De var elva flickor och tre pojkar. Alla fick börja hjälpa till tidigt och ingen riskerade att bli bortskämd. Ebba blev redan som liten väldigt intresserad av bakning. Hon sprang till bagarstugan i förväg när mamma Anna och moster Svea skulle baka.

–Först fick jag skjuta in bröden i ugnen och sopa rent. När jag var omkring tolv år började jag baka och jag håller på ännu i dag. Jag har hållit massor av kurser i bakning. Och jag är ju "hovleverantör", säger hon leende och plockar fram en bild från ett tunnbrödsbak i Englundsgården i Kalix där drottning Silvia är på besök.

Ebba Larsson är känd som mästerbagerska och har genom åren blivit anlita som brödleverantör när Kalix kommun har fått fint främmande och velat bjuda på mat. Hon har föstås också bakat till evenemang hemma i Vånafjärden och alltid hållit sin egen familj med bröd.

Lagar mat

När vi hälsar på den 17 september har potatiskällaren just fyllts med ny potatis.

–Jag satte potatisen själv och tog upp den för hand. När sönerna skulle ta fram traktorn så hade jag redan fått upp allt. Istället beställde jag en ram med hönsnät att tippa potatisen på för att få bort jorden. Än har de inte levererat den, säger hon.

Ebba visar glatt upp vedförrådet i källaren också. Hon berättar att hon eldar i pannrummet på morgnarna för att slippa ha elementen på så hög värme.

–Det går åt mycket ved. Att värma bagarstuga på vintern drar mycket mer ved än när man gör det på sommaren.

Ebba har fyra söner. Den äldsta har familj och bor i hennes föräldrahem i Lantjärv. De andra är ensamstående och kommer fortfarande ofta hem för att äta middag.

–Jag tycker om att laga mat. Det blir vanliga rätter som köttbullar, köttfärsbiffar, stek och soppor. Matlagning har jag också hjälpt till med där det har behövts, när folk har ställt till med kalas.

Modernt liv

Hon har levt modernt kvinnoliv med arbete utanför hemmet och eget körkort och bil – som fortfarande rullar på vägarna.

–Jag arbetade bland annat på gamla posten i Kalix som städerska och allt i allo. Dit hade jag med mig bröd och ibland lagade jag mat åt alla. En siksoppa som jag bjöd på blev väldigt populär.

Hon har också städat på byggen och utfört flyttstädning, fönsterputsning och alla möjliga andra städuppdrag.

Sin bil, en Renault, har hon stående under balkongen.

–Den står där för att jag ska höra om någon knycker den på natten, säger hon leende och berättar om vilken glädje hon har haft av sin bil.

–Körkort behövde jag för att ta mig fram och maken hade inget kort. Det var jag som körde dit vi skulle och jag var körskollärare åt ungarna. Nu åker jag till affären i Kalix och till andra ställen dit jag vill komma. Jag sköter många gravar och behöver ta mig till kyrkogården, säger hon.

Håller i gång

Ebba berättar bedrövat att många av hennes systrar drabbats av Alzheimers sjukdom. Några av dem lever helt i sin egen värld och känner inte längre igen sina anhöriga.

–Jag grinar när jag hälsar på dem i deras boenden, säger hon.

Själv är hon pigg som en mört. Hon tror att det åtminstone delvis beror på att hon alltid håller sig i gång, aldrig stannar upp.

Hennes make Rune har gått bort. Hon berättar att han var bonde och bra på alla sätt. Dock ville han aldrig följa med Ebba utomlands.

–Nej, det ville han inte. Men till slut for han. Jag vet inte var man hamnar när man lämnar jordelivet.

Ebba har rest utomlands med sin yngste son, bland annat till Bulgarien.

–Sedan har jag systrar som bor i södra Sverige, säger hon.

Ingen ålder

När fotografen och jag ska tacka för oss vill Ebba Larsson skicka med oss lite potatis och lite tunnbröd, två ingredienser som varit grundläggande i hennes livsföring och som hon själv sört för.

–Snart börjar en ny säsong i bagarstugan på Rammelberget, säger hon och tillägger:

–Bakningen är en konst som man måste hålla på med jämt, jämt om man vill lyckas bra. Man måste lära sig elda rätt. Det är inte alla som kan det. Brasan måste bredas ut så att det blir hett i hela ugnen. Det gäller att inte ha för bråttom.

En mästerbagerska har talat – och 80 år är ingen ålder på en sådan.

Ebba räknar med att massor av nya bröd ska gå igenom hennes händer innan hon en gång lägger ner kaveln för gott.